

Sygn. akt IV U 896/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2017r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 marca 2017r. w S.

odwołania S. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 22 września 2016 r. Nr (...)

w sprawie S. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

I. zmienia zaskarżoną decyzję i ustala prawo S. S. do emerytury od dnia 01 sierpnia 2016r.;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na rzecz S. S. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV U 896/16

UZASADNIENIE

Decyzją z 22 września 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.184 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016r. poz. 887) oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. odmówił S. S. przyznania prawa do emerytury w wieku obniżonym wskazując, iż ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. legitymuje się stażem pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 14 lat, 2 miesięcy i 24 dni, zamiast wymaganych 15 lat.

Odwołanie od w/w decyzji złożył ubezpieczony S. S. wnosząc o jej zmianę i przyznania mu prawa do emerytury w związku z pracą w szczególnych warunkach. Ubezpieczony wskazał, iż do pracy w warunkach szczególnych powinien mu zostać zaliczony czas pracy w NRD, tj. w (...) B. w okresie od 19 października 1981 r. do 17 marca 1983 r. W tym czasie bowiem ubezpieczony korzystał z urlopu bezpłatnego u macierzystego pracodawcy, tj. Przedsiębiorstwa (...) w W. Oddział w G., a do pracy poza granicami Polski został skierowany przez Przedsiębiorstwo (...) w P. (odwołanie wraz z załącznikami k.1-17 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na okoliczność, iż ubezpieczony nie przedstawił stosownego świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych. W konsekwencji, ubezpieczony nie wykazał, by legitymował się 15-letnim stażem pracy w warunkach szczególnych (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.18-20 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony S. S. w dniu (...)ukończył 60 lat. W dniu 26 sierpnia 2016r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. o przyznanie prawa do emerytury (wniosek k. 1-4 akt emerytalnych). Organ rentowy ustalił, iż ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. posiada staż ubezpieczeniowy, uzupełniony pracą w rolnictwie, w wymiarze 25 lat, z czego 14 lat, 2 miesiące i 24 dni stanowi praca w warunkach szczególnych. Do tej kategorii zatrudnienia organ zaliczył służbę wojskową pełnioną w okresie od 24 października 1975r. do 15 października 1977r. oraz pracę w (...) Państwowych Zakładach (...) w W., Oddział w G. w okresach od 2 listopada 1977r. do 18 października 1981r. jak również od 18 marca 1983r. do 30 czerwca 1991r. Ubezpieczony przedstawił bowiem świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, które obejmowało przywołane okresy świadczenia pracy (świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z 1 lipca 1991r. k. 18 akt emerytalnych). W związku z tym, iż ubezpieczony nie wykazał 15 lat pracy w warunkach szczególnych, zaskarżoną decyzją z 22 września 2016r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury (decyzja z 22 września 2016r. k. 30 akt emerytalnych).

W toku postępowania sądowego ubezpieczony wniósł o zaliczenie jako pracy w warunkach szczególnych okresu pracy na budowie eksportowej w NRD od 19 października 1981r. do 10 stycznia 1983r. (protokół k. 31v).

Ubezpieczony S. S. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w W. Oddział w G. (późn. (...) Państwowe Zakłady (...) w W. Oddział w G.) w okresie od 2 listopada 1977r. do 18 października 1981r. (świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z 1 lipca 1991r. k. 18 akt emerytalnych). Podmiot ten objęty był nadzorem Ministra Komunikacji, a podstawę prawną powyższego stanowił § 5 w zw. z § 9 zarządzenia Ministra Komunikacji nr 266 z 25 listopada 1975r. w sprawie utworzenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Przedsiębiorstwo (...) (zarządzenia Ministra Komunikacji nr 266 z 25 listopada 1975r.k. 97 akt sprawy IV U 904/15 SO Siedlce).

W dniu 7 października 1981r. ubezpieczony został skierowany, na okres od 19 października 1981r. do 31 grudnia 1981r., do pracy na stanowisku torowego w (...) B. na terenie (...). Podmiotem kierującym ubezpieczonego do wskazanego zatrudnienia było Przedsiębiorstwo (...) w P. (skierowanie do pracy w (...))z dnia 7 października 1981r.- koperta k.30 akt sprawy). Ostatecznie, pracę na budowie eksportowej ubezpieczony kontynuował do 10 stycznia 1983r.

Ubezpieczony początkowo wykonywał pracę torowego, a następnie zatrudniono go do pracy w charakterze monterów nawierzchni kolejowych. Do zadań ubezpieczonego należała budowa i naprawa instalacji kolejowych takich jak tory, przepusty, słupy, semafony oraz sygnalizatory. Ubezpieczony zajmował się również układaniem kabli i w tym celu pracował przy wykopach, w których instalowano kable. Czynności te wykonywane były ręcznie. Podczas wykonywania tych prac, ruch kolejowy był kontynuowany. Zadania te ubezpieczony pełnił w okolicy O. na trasie do P.. Na budowie eksportowej w(...)ubezpieczony zatrudniony był w pełnym wymiarze czasu pracy.

Po dniu 10 stycznia 1983r. ubezpieczony korzystał z czasu wolnego z tytułu różnicy w tygodniowej normie czasu pracy oraz zajmował się rozliczeniem z budową. W okresie od 17 stycznia 1983r. do 17 marca 1983r. ubezpieczony korzystał z urlopu dewizowego.

W dniu 18 marca 1983r. ubezpieczony powrócił do pracy w macierzystym zakładzie i ponownie został zatrudniony na stanowisku tokarza (dokumenty przedłożone przez ubezpieczonego: pismo kierownika budowy z 6 stycznia 1983r., przedłużenie angażu na budowie eksportowej z 12 stycznia 1982r., wniosek o przedłużenie urlopu bezpłatnego, świadectwa pracy „ogólne” z dnia 31 maja 1995r. oraz z 1 października 2003r.- koperta k. 40 akt sprawy oraz k.45 akt z wniosku o ustalenie kapitału początkowego, zeznania świadków S. F. (1) i E. B. k.32-33 akt sprawy, zeznania ubezpieczonego k.31v-32 oraz k.43v akt sprawy).

Ubezpieczony nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego (raport z analizy konta k. 7 akt emerytalnych).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie S. S. okazało się uzasadnione.

Zgodnie z art.184 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art.32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, tj. w dniu 1 stycznia 1999r. osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W myśl przywołanego wyżej art.32 ust. 1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl przywołanego wyżej art.27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z §4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w w/w wieku jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 25 lat mężczyzna), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Stosownie do regulacji zawartej w §4 ust. 3 przywołanego rozporządzenia, do okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach zalicza się także okresy zatrudnienia na kolei w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin. Ponadto zgodnie z §2 ust. 1 przedmiotowego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Stosownie do treści § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1974r. w sprawie niektórych praw i obowiązków pracowników skierowanych do pracy za granicą w celu realizacji budownictwa eksportowego i usług związanych z eksportem (Dz.U. Nr 51, poz. 330) w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 1975r. do 28 marca 1983r., do pracy za granicą kieruje pracowników za ich zgodą generalny wykonawca, generalny dostawca lub wykonawca budowy (usługi) eksportowej, który zawarł umowę z przedsiębiorstwem handlu zagranicznego - zwany dalej „jednostką kierującą“. Zakład pracy jest obowiązany na wniosek jednostki kierującej wyrazić zgodą na skierowanie do pracy za granicą, na warunkach przewidzianych w rozporządzeniu, tych spośród wykwalifikowanych pracowników, którzy wystąpią do jednostki kierującej z wnioskiem o zatrudnienie na budowie eksportowej (przy wykonywaniu usługi eksportowej). Paragraf 3 tego aktu prawnego w ustępie 1, 4 i 5 przewidywał w przywołanym okresie, iż zakład pracy, który zatrudnia pracownika skierowanego do pracy za granicą, zwany dalej „macierzystym zakładem pracy“, udziela pracownikowi na okres skierowania do pracy za granicą urlopu bezpłatnego. Okres tego urlopu bezpłatnego wlicza się do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, jeżeli pracownik podejmie zatrudnienie w macierzystym zakładzie pracy w terminie określonym w ust. 5. Macierzysty zakład pracy jest obowiązany zatrudnić pracownika, który zakończył pracę za granicą, na takim samym stanowisku lub stanowisku równorzędnym pod względem rodzaju prac oraz osobistego zaszeregowania posiadanego przed skierowaniem do pracy za granicą, jeżeli pracownik podejmie zatrudnienie w ciągu 14 dni od dnia zakończenia pracy za granicą, a w razie niezdolności do pracy z powodu choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną lub z innych ważnych przyczyn niezależnych od pracownika - bezzwłocznie po ustaniu tych przyczyn.

Przedmiotem sporu zaistniałego na gruncie niniejszego postępowania była okoliczność, czy ubezpieczony legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. 15-letnim okresem pracy w warunkach szczególnych. Ubezpieczony podnosił, iż do tej kategorii zatrudnienia zaliczyć należy pracę robotnika torowego oraz monterza nawierzchni kolejowych wykonywaną na budowie eksportowej w NRD od 19 października 1981r. do 10 stycznia 1983r.

Analiza materiału dowodowego zebranego w sprawie pozwala na przyjęcie, iż ubezpieczony spełnia sporną przesłankę przypadających przed dniem 1 stycznia 1999r. 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Do uznanego przez organ rentowy okresu 14 lat, 2 miesiące i 24 dni doliczyć bowiem należy okres od 19 października 1981r. do 10 stycznia 1983r., kiedy to ubezpieczony był zatrudniony na terenie NRD i pracował jako robotnik torowy. Z treści znajdujących się w aktach organu rentowego dokumentów oraz dokumentów przedłożonych przez ubezpieczonego w toku postępowania sądowego jak również z logicznych i korespondujących ze sobą zeznań świadków S. F. (2) i E. B. jak i z zeznań samego ubezpieczonego wynika, iż w przywołanym okresie ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze świadczył początkowo pracę torowego, a następnie montera nawierzchni kolejowych. Zatrudnienie na tych stanowiskach wpisuje się w pojęcie, wymienionej w wykazie A, dziale VIII poz. 13, stanowiącym załącznik do w/w rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r., pracy zakładowych służb kolejowych bezpośrednio związanych z utrzymaniem ruchu pociągów. Nie ulega bowiem wątpliwości, iż ubezpieczony pracując przy budowie i naprawie infrastruktury kolejowej (torów, słupów i kabli) przyczyniał się do umożliwienia prawidłowego ruchu pociągów.

Zaznaczyć również należy, iż ubezpieczony był w przywołanym okresie zatrudniony przez (...) w G.. Podmiot ten był zatem macierzystym zakładem pracy, zatrudniającym pracownika skierowanego do pracy za granicą w rozumieniu § 3 ust. 1 w/w rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1974 r. Z kolei Przedsiębiorstwo (...) w P. stało się jednostką kierującą ubezpieczonego do pracy w NRD, w rozumieniu § 2 ust. 1 tego samego rozporządzenia. Ubezpieczony następnego dnia po wykorzystaniu urlopu dewizowego, tj. w dniu 18 marca 1983r. powrócił do pracy w macierzystym zakładzie na uprzednio zajmowane stanowisko tokarza. Stąd też sporny okres pracy na budowie eksportowej powinien zostać wliczony do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, w myśl § 3 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1974 r.

W konsekwencji, przyjęć należy, iż ubezpieczony spełnia wszystkie, wymienione w art. 184 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w zw. z § 2 ust. 1, § 3 i § 4 ust. 1 pkt 1 w/w rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r., przesłanki do nabycia prawa do emerytury w wieku obniżonym. Prawo to ubezpieczony nabył od dnia 1 sierpnia 2016r., a zatem od pierwszego dnia miesiąca, w którym wystąpił do organu rentowego o przyznanie emerytury.

Mając na uwadze powyższe okoliczności i ustalenia Sąd na podstawie art.477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania Sąd oparł na wynikającej z art. 98 § 1 kpc zasadzie odpowiedzialności za wynik procesu. W konsekwencji, na podstawie art. 98 § 3 kpc w zw. z art. 99 kpc w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r. poz. 1804)- w brzmieniu obowiązującym w dniu wniesienia odwołania.